

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภา และการดำเนินการ
ทางด้านจริยธรรมแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมซึ่งได้ลาออก
จากการเป็นสมาชิกแพทยสภา^๑

แพทยสภามีหนังสือ ที่ พส.๐๑๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เนื่องด้วยมีผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมรายหนึ่งได้ยื่นหนังสือต่อแพทยสภา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เรื่อง ต้องการลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภา และคืนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นต้นไป แต่เนื่องจากในขณะนี้มีคดีจริยธรรมเกี่ยวกับการโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๒๔ คดี จึงได้เสนอที่ประชุมคณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง โดยสรุปได้ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง มีความเห็นว่า ในกรณีนี้ไม่ควรดำเนินการพิจารณาต่อไป ไม่ว่าคดีจะอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นคณะกรรมการจริยธรรมหรือคณะกรรมการสอบสวนก็ตาม โดยการพิจารณาคดีจริยธรรมต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องมีสิทธิที่จะชี้แจงหรือโต้แย้งได้อย่างเต็มที่ ซึ่งกรณีนี้ผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นสมาชิกแพทยสภาแล้ว จึงไม่สามารถดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แพทยสภาต้องใช้กฎหมายเป็นหลัก หากทำการสืบสวนต่อไปจะเป็นการพิจารณาหลัง ดังนั้น จึงควรจำหน่ายคดีออกไปหรือแขวนเรื่องไว้ก่อน การพิจารณานั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้ถูกร้องได้มีสิทธิเต็มที่ในการชี้แจงหรือโต้แย้งเช่นเดียวกับความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กรณีแพทย์ผู้ถูกร้องเสียชีวิตในระหว่างการสอบข้อเท็จจริง ที่ให้จำหน่ายคดีเนื่องจากผู้ถูกร้องไม่มีสิทธิโต้แย้ง ปรากฏตามเรื่องเสร็จที่ ๑๑๑/๒๕๕๙^๒ เมื่อเทียบเคียงกับกรณีนี้ย่อมจะมีลักษณะเช่นเดียวกัน เพราะหากพิจารณาต่อไปเท่ากับเป็นการพิจารณาหลัง

แนวทางที่สอง มีความเห็นว่า การกระทำของแพทย์เกิดขึ้นก่อนที่จะขอลาออก ในขณะที่เกิดเหตุยังเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของแพทยสภา จึงสามารถดำเนินคดีจริยธรรมต่อไปได้ โดยทำหน้าที่ไปตามขั้นตอนตามปกติเพื่อให้เป็นมาตรฐาน หากผู้ถูกร้องไม่เห็นด้วยย่อมสามารถฟ้องศาลปกครองได้ กรณีผู้ถูกร้องไม่มารายงานตัวหรือไม่ให้ความร่วมมือ หากมีการแจ้งให้มาชี้แจงตามขั้นตอนแล้ว แต่ไม่มาดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการสามารถพิจารณาดำเนินการระบวนการต่อไปได้ จึงควรดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและข้อบังคับเพื่อรักษามาตรฐานและความน่าเชื่อถือของวิชาชีพ

^๑ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๑/๑๓๒ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การดำเนินการทางด้านจริยธรรมกับสมาชิกแพทยสภาผู้ถูกร้องเรียนซึ่งเสียชีวิตในระหว่างการสอบข้อเท็จจริง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๑๕๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงกระทรวงสาธารณสุข

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้ยังมีข้อถกเถียงไม่เป็นที่ยุติ จึงเห็นสมควรหาหรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีประเด็นข้อหาหรือดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีสมาชิกยื่นหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยทำหนังสือถึงแพทยสภาในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ แล้ว และแพทยสภาได้นำเรื่องเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการแพทยสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙ การลาออกดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่สมาชิกยื่นหนังสือลาออกหรือวันที่คณะกรรมการแพทยสภาประชุมและมีมติรับทราบ

ประเด็นที่สอง เนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ประเด็นโฆษณาการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผลิตภัณฑ์สุขภาพในลักษณะเข้าข่ายโอ้อวดเกินความเป็นจริง ซึ่งคดีดังกล่าวแพทยสภาได้รับเรื่องแล้ว และอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมฯ ต่อมาสมาชิกผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภา แพทยสภายังมีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมต่อไปจนเสร็จสิ้นได้หรือไม่

ประเด็นที่สาม หากแพทยสภาสามารถพิจารณาดำเนินการทางด้านจริยธรรมต่อไปได้ คณะอนุกรรมการจริยธรรมหรือคณะอนุกรรมการสอบสวนสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ ได้หรือไม่ อย่างไร และในฐานใด

ประเด็นที่สี่ กรณีคณะกรรมการแพทยสภาต้องพิจารณาโทษทางด้านจริยธรรมกับผู้พ้นจากสมาชิกภาพไปแล้ว ตามประเด็นที่สองข้างต้น คณะกรรมการแพทยสภาสามารถมีมติอย่างไรอย่างหนึ่งตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ (คำร้องมีมูลหรือคำร้องไม่มีมูล) ได้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ห้า กรณีมีมติคำร้องมีมูลตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ คณะกรรมการแพทยสภาจะสามารถวินิจฉัยชี้ขาดลงโทษทางด้านจริยธรรมตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้หรือไม่ อย่างไร โดยหากเป็นกรณีมีมติลงโทษจะสามารถลงโทษสถานใด (ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ พักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาต) ได้ตามปกติหรือไม่

ประเด็นที่หก แพทยสภาจะนำมติหรือคำวินิจฉัยชี้ขาดตามประเด็นที่ห้ามาดำเนินการออกเป็นคำสั่งแพทยสภาเพื่อให้ผลบังคับได้หรือไม่ อย่างไร ตามข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการเป็นสมาชิกแพทยสภา พ.ศ. ๒๕๒๖

ประเด็นที่เจ็ด กรณีมูลเหตุความผิดทางจริยธรรมได้เกิดขึ้นขณะที่ผู้นั้นยังคงสถานภาพเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม แต่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ กับบุคคลที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกภาพที่มีผลสมบูรณ์ไปแล้ว แพทยสภาจะสามารถดำเนินการทางด้านจริยธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาหรือของแพทยสภา โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนแพทยสภา เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนแพทยสภาว่า กระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างดำเนินการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) พิจารณาข้อหาหรือประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาและมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่สมาชิกแพทยสภารายหนึ่งได้ยื่นหนังสือถึงแพทยสภาขอลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภาตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นต้นไป และแพทยสภาได้นำเรื่องเข้าประชุมคณะกรรมการแพทยสภาเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙ การลาออกดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์อันจะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภารายนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด เห็นว่า มาตรา ๑๓ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกย่อมสิ้นสุดเมื่อลาออกประกอบกับหมวด ๔ การสิ้นสุดของสมาชิกภาพ ข้อ ๑ (๒)^๔ แห่งข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการเป็นสมาชิกแพทยสภา พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภาย่อมสิ้นสุดเมื่อลาออกโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือยื่นต่อเลขาธิการแพทยสภา ดังนั้น การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภาโดยการลาออกตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้คือ การทำหนังสือขอลาออกโดยยื่นต่อเลขาธิการแพทยสภา เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าสมาชิกแพทยสภารายหนึ่งได้ยื่นหนังสือถึงเลขาธิการแพทยสภาผ่านแพทยสภาขอลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภา ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นต้นไป การลาออกจึงมีผลสมบูรณ์และทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภารายนั้นสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สำหรับกรณีที่แพทยสภาได้นำเรื่องการลาออกดังกล่าวเข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการแพทยสภาเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙ นั้น เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหมวด ๕ ทะเบียนสมาชิกแพทยสภา ข้อ ๒^๕ แห่งข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการเป็นสมาชิกแพทยสภา ที่กำหนดว่าเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ใดสิ้นสุดลง ให้เลขาธิการแพทยสภารับผิดชอบการถอนชื่อสมาชิกผู้นั้นออกจากทะเบียนสมาชิกแพทยสภา และรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการแพทยสภาทราบ ด้วยเหตุนี้การนำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการแพทยสภาก็เพื่อให้คณะกรรมการแพทยสภาได้รับทราบเรื่องการลาออกของสมาชิกแพทยสภาเท่านั้น มิได้มีผลเป็นการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบต่อการลาออกอันจะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภารายดังกล่าวสิ้นสุดลง เนื่องจากสมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภารายนั้นได้สิ้นสุดไปแล้วนับแต่วันที่ได้นำหนังสือขอลาออกต่อเลขาธิการแพทยสภา

ประเด็นที่สอง กรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมซึ่งแพทยสภารับเรื่องแล้วและอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรม

^๓มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกย่อมสิ้นสุดเมื่อ

๑. ลาออก ๒. ลาออก

(๒) ลาออก

๑. ลาออก ๒. ลาออก

^๔ข้อ ๑ สมาชิกภาพของสมาชิกแพทยสภาย่อมสิ้นสุดเมื่อ

๑. ลาออก ๒. ลาออก

(๒) ลาออก โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือยื่นต่อเลขาธิการแพทยสภา

๑. ลาออก ๒. ลาออก

^๕ข้อ ๒ เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ใดสิ้นสุดลงตามหมวด ๔ ข้อ ๑ ให้เลขาธิการแพทยสภารับผิดชอบการถอนชื่อสมาชิกผู้นั้นออกจากทะเบียนสมาชิกแพทยสภา และรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการแพทยสภาทราบ

ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมาผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมรายดังกล่าวลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภา แพทยสภามีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมต่อไปจนเสร็จสิ้นกระบวนการตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร เห็นว่า มาตรา ๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา และเมื่อพิจารณาข้อ ๖ (๑)^๗ แห่งข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตว่าจะต้องเป็นสมาชิกแพทยสภา หรือมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นสมาชิกแพทยสภาและอยู่ระหว่างการดำเนินการสมัครเป็นสมาชิก โดยกำหนดสอดคล้องกับข้อ ๑๔ (๑)^๘ แห่งข้อบังคับเดียวกัน ซึ่งกำหนดให้ใบอนุญาตของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมย่อมสิ้นสุดเมื่อการเป็นสมาชิกภาพของแพทยสภาของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมสิ้นสุดลง เห็นได้ว่า กฎหมายให้ความสำคัญกับการเป็นสมาชิกแพทยสภาของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม จึงได้กำหนดให้ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมต้องเป็นสมาชิกของแพทยสภา จึงจะมีสิทธิขอขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ดังนั้น เมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภาแล้ว โดยการลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ไต่ยื่นหนังสือขอลาออกต่อเลขาธิการแพทยสภาตามที่ได้ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่หนึ่ง บุคคลดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นสมาชิกแพทยสภาและมีใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมอีกต่อไป

สำหรับกรณีที่บุคคลดังกล่าวถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ในขณะที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม โดยแพทยสภารับเรื่องแล้วและอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรมตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมฯ นั้น เมื่อพิจารณาข้อ ๔^๙ แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมฯ ที่ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม

^๖มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) เป็นสมาชิกแพทยสภา หรือมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นสมาชิกแพทยสภาและอยู่ระหว่างการดำเนินการสมัครเป็นสมาชิก

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ข้อ ๑๔ ใบอนุญาตของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมย่อมสิ้นสุดเมื่อ

(๑) การเป็นสมาชิกภาพของแพทยสภาของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมสิ้นสุดลง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษว่าได้กระทำความเสียหายอันเกิดจากการประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษว่าได้กระทำความเสียหายอันเกิดจากการประทุพติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม โดยข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรมไม่ว่าจะเป็นการสืบสวนหรือการพิจารณาจริยธรรมซึ่งจะต้องดำเนินการกับตัวผู้ถูกร้องไว้ด้วย แต่เมื่อปัจจุบันบุคคลผู้ถูกกล่าวโทษไม่ได้เป็นสมาชิกแพทยสภาและมีผู้ใช้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว บุคคลผู้ถูกกล่าวโทษจึงมิได้อยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกร้อง และเป็นเหตุให้ไม่อาจเรียกบุคคลดังกล่าวเข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรมได้ ซึ่งอาจทำให้บุคคลนั้นเสียโอกาสได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเสียโอกาสที่จะได้ชี้แจงหรือโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

เมื่อพิจารณามาตรา ๓๙ วรรคสาม^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ ที่กำหนดให้คณะกรรมการแพทยสภามีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านจริยธรรม โดยคำวินิจฉัยที่เป็นการลงโทษของคณะกรรมการแพทยสภาไม่ว่าจะเป็นการว่ากล่าวตักเตือน การภาคทัณฑ์ การพักใช้ใบอนุญาต หรือการเพิกถอนใบอนุญาต เป็นกรณีที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทั้งสิ้น แต่กรณีตามที่หาหรือบุคคลผู้ถูกกล่าวโทษได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกแพทยสภาและมีผู้ใช้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรมต่อไปจนถึงคณะกรรมการแพทยสภามีคำวินิจฉัยชี้ขาดจึงไม่ได้ส่งผลกระทบต่อบุคคลดังกล่าว

นอกจากนี้ หากพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ ประสงค์จะให้คณะกรรมการแพทยสภามีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาทางด้านจริยธรรมกับบุคคลผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมในขณะที่บุคคลนั้นเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม แต่ต่อมาภายหลังได้ลาออกจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ จะต้องมิบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการแพทยสภาดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างชัดแจ้ง เช่นเดียวกับกรณีของข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๑๐๐^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติ

^{๑๐}มาตรา ๓๙ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑}มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำความหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่าในขณะรับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็น (มีต่อหน้าถัดไป)

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือกรณีของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๑๐๒^{๑๒}

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑๑)

ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากข้าราชการพลเรือนสามัญได้ออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ลงโทษ

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๑

^{๑๒}มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๘ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

(มีต่อหน้าถัดไป)

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยเหตุนี้ เมื่อพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่มี
บทบัญญัติที่ให้อำนาจแพทยสภาดำเนินการสอบสวนพิจารณาทางด้านจริยธรรมกับบุคคลผู้ถูกกล่าวหา
หรือผู้ถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมในขณะที่บุคคลนั้นเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
เวชกรรม และต่อมาภายหลังได้ลาออกจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว แพทยสภาจึงไม่มี
อำนาจที่จะดำเนินการพิจารณาทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมกับบุคคลดังกล่าว

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) มีข้อสังเกตว่า โดยที่ปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติ
ของกฎหมายให้อำนาจแพทยสภาในการดำเนินการสอบสวนพิจารณาทางด้านจริยธรรมแก่บุคคล
ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทางด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมในขณะที่บุคคลนั้น
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และต่อมาภายหลังได้ลาออกจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
จึงเป็นการสมควรที่จะได้เร่งดำเนินการให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรมฯ
และกฎหมายที่เกี่ยวข้องออกมาใช้บังคับเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว

(นายณพดล เกร์ฤกษ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๙

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑๒)

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณา
ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งถูกสั่งให้ออกจาก
ราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓